

ECOFISK AS
Garpeskjærvegen 2
5527 HAUGESUND

Kontakt saksbehandler

Susanne Bøe, 51568903

Tillatelse til utlegg av sjøledninger fra landbasert akvakulturanlegg i Hervikfjorden, Tysvær kommune - Ecofisk AS

Statsforvalteren har konkludert med at tiltaket til Ecofisk AS med å legge ned sjøledninger trenger tillatelse på bakgrunn av nærhet til viktige naturtyper i tiltaksområdet. Vi har på visse vilkår besluttet å gi tillatelse til tiltak i sjø etter forurensningsloven og forurensningsforskriften. Vilkårene fremgår på side 7-8.

Tillatelsen omfatter utlegging av to sjøledninger, samt reserveledninger, og vil samlet berøre et sjøbunnsareal på 5 000-10 000 m².

Vi varsler gebyr for behandling av søknaden.

Vedtaket kan påklages innen tre uker etter dette brevet er mottatt.

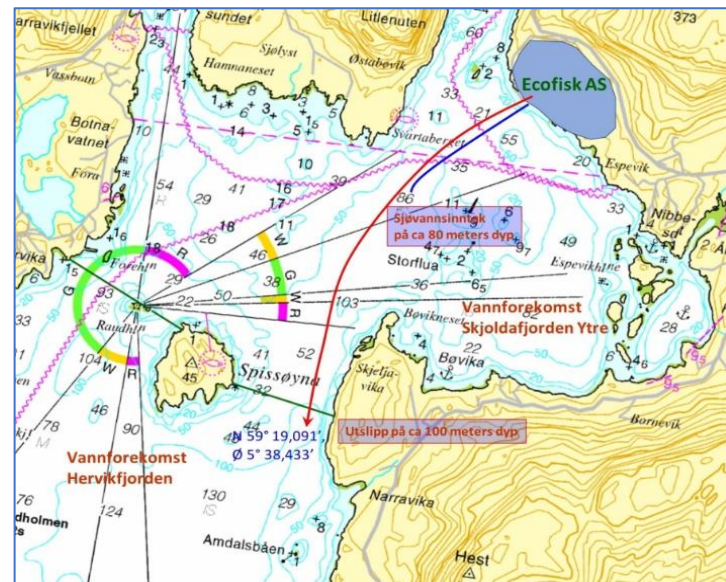
Vi viser til e-post av 03.03.2021 fra Multiconsult AS på vegne av tiltakshaver Ecofisk AS om behov for tillatelse til tiltak i sjø på eiendommen gnr/bnr. 134/1 og 136/1 ved tomt for tidligere steinbrudd ved Espevik/Nedstrand i Tysvær kommune. Det vises også til øvrige saksdokumenter.

Søknad og saksbehandling

Tiltaksområdet

Det planlegges å legge ut sjøledninger i forbindelse med etablering av landbasert akvakulturanlegg på lokalitet Espevik i Tysvær kommune. Området er regulert til fiskeoppdrett og dybde i tiltaksområdet er 0-100 m.

Entreprenør er ikke valgt.

Figur 1 – Oversikt over planlagte sjøledninger i Hervikfjorden Indre

Utslippsledninger

To ledninger skal senkes ned på bunnen fra sjøoverflaten.

Ledning for sjøvannsinntak er planlagt med en lengde av ca. 1 km og skal ned til dybde ca. 80 m. Utslippsledningen blir trolig ca. 3 km lang, og går til ca. 100 m dyp.

Det kan i detaljprosjekteringen bli aktuelt med reserveledninger. Disse vil trolig være kortere og plasseres i tilsvarende trasé som planlagte ledninger.

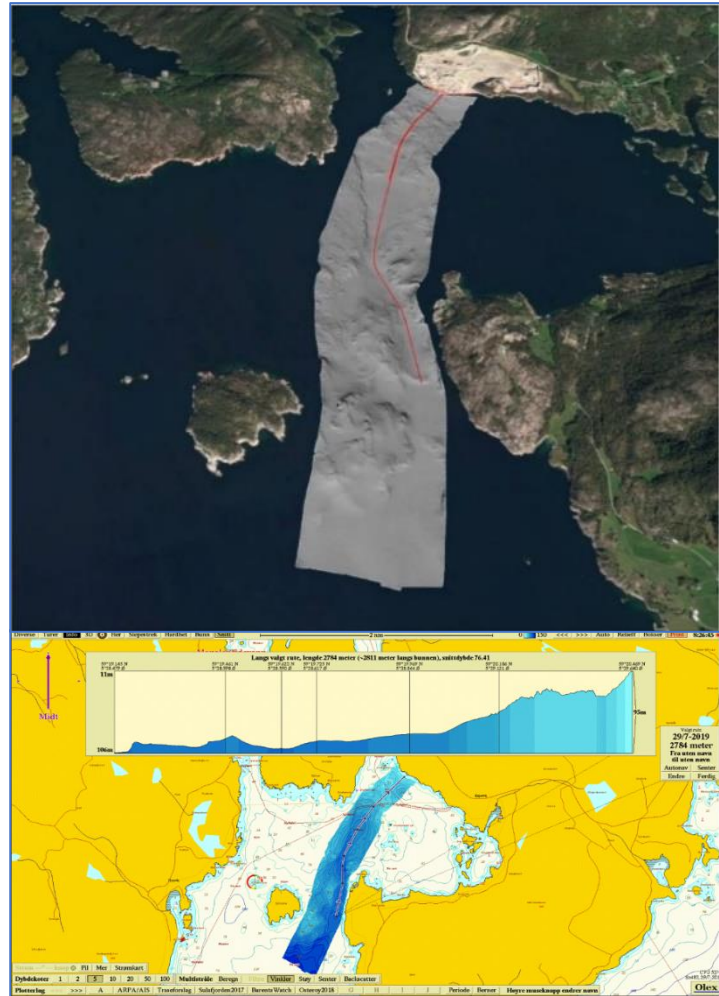
Etablering

Det vil være behov for graving av grøfter i eksisterende steinfylling ved ilandføring av ledningene. Det vil være separate grøfter for hhv. utslippsledning og inntaksledning. Lengden på grøftene er ikke avklart enda, men skal bli forsvarlig plassert. Det antas å grave ned til ca. kote -5 og opp til kote 2,5.

Graving vil fortrinnsvis skje med gravemaskin fra land, og om nødvendig, fra lekter eller ved bruk av grabb. Omfylling vil bli utført med gravemaskin fra land/lekter.

Det kan bli behov for noe sprenging av blokker, men det er ikke lagt opp til sprenging i sjøen.

Enkelte, små støttefyllinger for underbygging av ledninger langs selve ledningstraseen kan bli nødvendig. Nedsenkning vil skje assistert av ROV og en metode som skånsomt senker masser ned til sjøbunnen vil benyttes.

Figur 2 – Omtrentlig trasé og dybdeprofil av planlagt utslippsledning.

Loverk

Arbeid med legging av sjøledninger medfører en forflytning av sjøbunnsedimenter, og kan således defineres som mudring, jf. forurensningsforskriften §22-2. Slike aktiviteter krever vanligvis tillatelse fra forurensningsmyndighet, jf. § 22-3. I håndteringsveilederen¹ kommer det frem at legging av sjøkabler og sjøledninger anes som normal aktivitet og ikke skal behandles etter forurensningsforskriften.

Dette arbeidet faller derimot under midlertidig anleggsvirksomhet, som det er et unntak for i forurensningsloven § 8 første ledd punkt 3. Vanlig forurensning er tillatt uten behov for særskilt tillatelse, jf. § 11. Dette forutsetter at arbeidet er midlertidig (maksimalt 2-3 år) og at forurensningen er å anse som vanlig. I vår vurdering av forurensning fra arbeidene vurderer vi både art, omfang og påvirkning av forurensning som oppstår som følge av arbeidene.

¹ [M-350: Håndtering av sediment. Miljødirektoratet.](#)

Avklaring etter plan- og bygningsloven

Forurensningsspørsmål skal om mulig søkes løst for større områder under ett og på grunnlag av oversiktsplaner og reguleringsplaner, jf. forurensningsloven § 11 fjerde ledd. I forbindelse med søknad om etablering av akvakulturanlegget ble ny detaljreguleringsplan (plan-ID 201901) godkjent.

Statsforvalteren anser tiltaket som avklart etter plan- og bygningsloven.

Avklaring med kulturminnemyndighet

Tiltak i sjø utføres ofte i områder som kan ha potensiale for funn av kulturminner, og det er fare ved utføring av tiltaket at kulturminner tildekkes eller ødelegges.

Det er oppgitt i søknaden at tiltaket er avklart med kulturminnemyndigheten. Rogaland fylkeskommune skriver i brev av 19.09.2019 at Stavanger maritim Museum ikke har merknader til planarbeidet, men minner om stanse og meldeplikt jf. kulturminneloven § 8 og § 14.

Kunnskapsgrunnlag

En sak skal være så godt opplyst som mulig før vedtak treffes, jf. forvaltningsloven § 17, naturmangfoldloven § 8 og forurensnings-forskriften § 36-2.

Sediment og forurensingssituasjon

Multiconsult AS skriver i e-post av 03.03.2021 at det ikke er mistanke om forurensning i massene, men at dette vil bli avklart ved miljøgeologiske grunnundersøkelser.

Gravearbeidet skal utføres skånsomt slik at spredning av partikler reduseres så mye som mulig. Masser over maksimal vannstand antas å inneholde noe silt og skal derfor graves av før avgraving av dypere liggende masser starter. Graving vil starte opp i den enden som ligger lengst fra sjøen, og ytre deler skal fortrinnsvis graves på fjære sjø.

Steinfyllingen består av masser fra steinbruddet. Omfyllingsmassene vil bestå av knuste masser i fraksjon 8-16 mm og 0-300 mm og vil erosjonssikres i toppen. Det er ikke planlagt graving eller utfylling på naturlig sjøbunn. Masser benyttet til underbygging vil være knuste masser (Espevik-granitt), omtrent tilsvarende pukk, tatt fra landområdet /steinbruddet hvor oppdrettsanlegget skal plasseres. Masser som benyttes skal være rene og ikke inneholde forurensning.

I forbindelse med søknad om etablering av settefiskanlegget ble det utført en forundersøkelse jf. rapport 2988 fra Rådgivende Biologer². Resultater av fysisk-kjemiske kvalitetselementer var klassifisert som «I - svært god» eller «II- god». Rådgivende Biologer oppsummerer at resipienten Hervikfjorden ikke framstår som negativt påvirket av organiske tilførsler, og resipientkapasiteten vurderes å være god. Det er i rapport nr. 2945 av Rådgivende Biologer³ vurdert at etablering av ledningene ikke har noen negativ innvirkning for miljøforholdene.

² Økland, I.E. & Todt, C. 2019. Espevik i Tysvær kommune, august 2019. Førehandsgransking. Rådgivende Biologer AS Rapport nr 2988. 35 sider.

³ Tveranger, B. & Johnsen, G.H. 2019. Dokumentasjonsvedlegg til søknad om vederlagsfri landbasert konsesjon for Ecofisk AS i Espevik i Tysvær kommune med konsekvensutredning. Rådgivende Biologer AS rapport 2945, 50 sider.

Naturmangfold

Ifølge Temakart Rogaland er det registrert viktig marin natur i tiltaksområdet.

I Hervikfjorden Indre er det registrert to «svært viktige» skjellsandforekomster; *Storflua i Tyssvær*⁴ og *Spissøyna nordøst*⁵. Hver av forekomstene er større enn 200 000 kvm og inneholder skjellsand med modellert skjellinnhold større enn 50%. Omkring Spissøyna er det i tillegg registrert to mindre forekomster med skjellsand på mellom 100 000 kvm og 200 000 kvm; *Raudholmen*⁶ og *Spissøyna*⁷. Disse har «viktig» verdi.

Det indre fjordområdet er preget av flere forekomster av tareskog av ulik størrelse og verdi. Forekomstene er satt til mellom middels- og stor størrelse. Med hensyn til overlappende gytefelt er verdien til disse satt til «svært viktig».

Det er modellert noen ålegressenger i fjorden.

I nærheten av tiltaksområdet, ved Kvitholmen, er det observert «nært truet» (NT) fiskemåke (*Larus canus*), samt fiskemåke og ærfugl (*Somateria mollissima*, NT) ved Spissøyna. Det er i tillegg observert horndykker (*Podiceps auritus*) sørøst for tiltaksområdet. Denne har status som «sårbar». Det er ikke registrert observasjoner av fugl i hekkeperioden (01.04 -15.09)⁸.

Fiskeri

Det er registrert fiskeriinteresser i nærheten av tiltaksområdet. Ledningene kan representere en risiko for utøvelse av visse typer fiskeri, f.eks. der hvor fiskeriredskaper slepes langs sjøbunnen (bunntåling av fisk og reker). Det er registrert fiskeplasser med aktive redskaper og låssettingsplasser i Bornevika og Skjelsvika. I Hervikfjorden er det i tillegg registrert rekefelt hvor det fiskes med aktive redskaper.

Espevik-Lindangervågen er et «regionalt viktig» gytefelt for torsk. Det er i tillegg registrert gytefelt for sild, hyse og lyr i området i perioden februar til april.

I forbindelse med etablering av akvakulturanlegget var tiltakshaver i kontakt med lokale fiskere og Fiskarlaget Vest. Planlagt traseer for sjøledninger ble vurdert å ikke være til hinder for fiskeriinteresser jf. rapport 2945 av Rådgivende Biologer⁹.

Vannforekomst

Ifølge vann-nett ligger omsøkt område i vannforekomsten «Hervikfjorden Indre»¹⁰ og «Hervikfjorden»¹¹, som tilhører vanntypen «beskyttet kyst/fjord». Vannforekomstene er foreløpig klassifisert med økologisk tilstand «god» og kjemisk tilstand «udefinert». Miljømål for 2022-2027 er økologisk tilstand «god» og kjemisk tilstand «god» for begge vannforekomstene, men for «Hervikfjorden Indre» er det risiko for miljøtilstand ikke oppnås, med kommentar om at tilstanden er avhengig av at tiltak som er utsatt, samt nye tiltak, gjennomføres.

⁴ Naturbase: *Storflua i Tyssvær*. <https://faktaark.naturbase.no/?id=BM00102169>

⁵ Naturbase: *Spissøyna nordøst*. <https://faktaark.naturbase.no/?id=BM00102576>

⁶ Naturbase: *Raudholmen*. <https://faktaark.naturbase.no/?id=BM00102525>

⁷ Naturbase: *Spissøyna*. <https://faktaark.naturbase.no/?id=BM00102266>

⁸ <https://www.artsobservasjoner.no/>

⁹ Tveranger, B. & Johnsen, G.H. 2019. Dokumentasjonsvedlegg til søknad om vederlagsfri landbasert konsesjon for Ecofisk AS i Espevik i Tysvær kommune med konsekvensutredning. Rådgivende Biologer AS rapport 2945, 50 sider.

¹⁰ Vann-nett: *Hervikfjorden Indre* <https://www.vann-nett.no/portal/#/waterbody/0242031800-2-C>

¹¹ Vann-nett: *Hervikfjorden* <https://www.vann-nett.no/portal/#/waterbody/0242031600-C>

Ifølge Vann-Nett er vannforekomstene i liten grad påvirket av punktutslipp med diffus avrenning fra spredt bebyggelse. I tillegg er *Hervikfjorden* i liten grad påvirket av diffus avrenning og utslipp fra fiskeoppdrett, og i ukjent grad påvirket av punktutslipp fra renseanlegg med utslipp av 2000 PE.

Rettslig grunnlag

Statsforvalteren har vurdert søknaden på bakgrunn av de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper tiltaket for øvrig medfører, jf. forurensningsloven § 11. Vurderingstemaet suppleres av kravene i vannforskriften §§ 4-6, og kravene i naturmangfoldloven § 7 om at prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved skjønnsutøvelsen etter forurensningsloven.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Våre vurderinger og krav er basert på prinsippet om bruk av beste tilgjengelige teknikker (BAT), jf. forurensningsloven § 2 nr. 3 og naturmangfoldloven § 12 om bruk av miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven krever at beslutninger også skal være begrunnet ut fra hensynet til naturmangfoldet der dette er relevant. Beslutning skal enten være basert på vitenskapelig kunnskap eller dersom dette ikke finnes, på «føre-var-prinsippet». Naturmangfoldet gjelder arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse, økologiske tilstand og effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskap skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

Vannforskriften

Vannforskriften fastsetter miljømål for vannforekomster og inndeler vannforekomster i fem tilstandsklasser. Miljømålene i vannforskriften §§ 4-6 innebærer at tilstanden i vannforekomstene skal beskyttes mot forringelse, og forbedres med mål om å oppnå god økologisk tilstand og god kjemisk tilstand. Dersom tiltaket fører til at vannforekomsten endrer tilstandsklasse i negativ retning, vil det foreligge en forringelse. Miljømål skal nås, og forringelse er ikke tillatt med mindre vilkårene for å gjøre unntak er oppfylt, jf. vannforskriften § 12. Statsforvalteren har derfor vurdert om kravene i vannforskriften er til hinder for å gi tillatelsen etter forurensningsloven.

Statsforvalteren sin vurdering

Unntak fra forhåndsvarsling

I henhold til forurensningsforskriften § 36-7 skal berørte offentlig organer og myndigheter, organisasjoner som ivaretar allmenne interesser som vedtaket angår, andre som kan bli særlig berørt gis anledning til å uttale seg til søknadens innhold. I tillegg skal offentligheten høres, jf. § 36-8.

Statsforvalteren har vurdert at tiltaket, dersom det blir utført i tråd med tillatelsens vilkår, vil være av mindre miljømessig betydning, og at forhåndsvarsel kan unnlates, jf. forurensningsforskriften §36-9 annet ledd punkt b. Vedtaket blir kunngjort i ettertid og sendt i kopi til offentlig høringsinstanser.

Tillatelsen er ikke gyldig før klagefristen har utløpt.

Spredning av sedimenter

Det er ikke registrert betydelig forurensning i sedimentene i tiltaksområdet, hvilket vil bli bekreftet av miljøgeologiske undersøkelser.

Søker skriver at på grunn av sterk strøm¹² og begrenset mengde finstoff i massene vurderes det ikke som hensiktsmessig eller nødvendig å benytte siltgardin rundt området ved ilandføring av ledninger. Strømmålinger er utført i sundet ved Spissøyna, hvor utslippet vil bli sluppet ut. Etter vår vurdering vil strømforholdene være roligere i det indre fjordområdet. Ifølge Vann-nett har vannforekomsten *Hervikfjorden Indre* moderate strømforhold (1-3 knop). Etter Statsforvalteren sin erfaring fra tilsvarende områder med moderat strømhastighet skal det være mulig å benytte siltgardin under slike forhold. Vi kan, med forutsetning om at arbeidet med ilandføring gjøres på fjære sjø og at massene ikke inneholder betydelig forurensning, tillate at det ikke brukes siltgardin. Dersom det forekommer betydelig spredning av sedimenter (blakking) må arbeidet stoppe og ytterligere tiltak settes inn.

Vi vurderer at en eventuell spredning av sedimenter vil være begrenset og midlertidig, og medføre begrenset miljøpåvirkning.

Naturmangfold

Etter vår vurdering vil tiltaket kunne påvirke nærliggende, viktige naturtyper i noen grad under arbeidet. Det er ingen kjent forurensning i området, og spredning vil antakelig bestå av finpartikler m.m. som kan tildekke naturtyper. Det er en forutsetning om at ledninger legges utenom skjellsand- og tareskogforekomster og at arbeidet utføres så skånsomt som mulig. Tareskog er et viktig beiteområde for fugl og fisk, og tildekking må unngås.

Støy og eventuell spredning av finstoff som følge av arbeid i sjø, kan påvirke fisk og fugl negativt. Det er ikke registrert hekkende fugl i området, men av hensyn til gytende fisk setter vi tidsbegrensning for arbeidet. Vi vurderer etter naturmangfoldloven § 9 (føre-var-prinsippet) at oppstart må skje etter gyteperioden, som er fra februar til april.

Fiskeriinteresser

Vi vurderer at tiltaket i liten grad vil komme i konflikt med fiskeriinteresser under forutsetning om at det tas hensyn til gytende fisk.

Vannforskriften

Med hensyn til de omsøkte arbeidenes omfang mener Statsforvalteren at det tiltaket utgjør svært liten risiko for forringelse av miljøtilstanden i vannforekomstene som helhet, jf. miljømålet i vannforskriften § 4. En eventuell forringelse vil være midlertidig.

Tiltaket vurderes å ikke påvirke kvaliteten i vannforekomsten negativt.

Konklusjon

Søknaden omfatter midlertidig anleggsvirksomhet, der Statsforvalteren er forurensningsmyndighet.

Ved avgjørelse om tiltaket krever en egen tillatelse etter forurensningsloven, og ved fastsetting av vilkår, er det lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket, sammenholdt med de fordeler og ulemper tiltaket for øvrig vil medføre. Vurdering av tiltaket etter naturmangfoldloven §§ 8-12, jf.

§ 7 tilsier at naturen kan bli negativt påvirket. Arbeid med legging av sjøledninger kan medføre partikkelspredning og støy.

¹² Brekke, E. & Klem, S.T. 2019. Hervikfjorden i Tysvær kommune – Straummåling ved planlagt avløp. Juni-juli 2019. Rådgivende Biologer AS Rapport nr 2944. 28 sider.

På bakgrunn av de opplysninger tiltakshaver har oppgitt i søknaden finner Statsforvalteren at det er nødvendig å gi en forenklet tillatelse, jf. forurensningsloven § 11, til arbeidene der det settes krav til blant annet tidspunkt for gjennomføring av arbeidene med hensyn til gytende fisk.

Tillatelsen er begrunnet i at tiltaket ikke vil medføre uakseptable miljøpåvirkninger, samt at det er liten risiko for forringelse av vannforekomsten, forutsatt at tiltaket utføres i henhold til fastsatte vilkår.

Vedtak

Med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. § 13 gir Statsforvalteren i Rogaland på visse vilkår Ecofisk AS tillatelse til omsøkte arbeider i sjø i Hervikfjorden Indre, i Tysvær kommune.

Tillatelsen omfatter midlertidig anleggsarbeid i forbindelse med utlegging av sjøledninger fra settefiskanlegget på Espevik som beskrevet i søknad.

Det stilles nedenfor vilkår for å begrense eventuell forurensning, og for å motvirke skader på det marine miljøet.

Vilkår

Med hjemmel i forurensningsloven § 16 blir det stilt følgende vilkår for tillatelsen.

1. Ecofisk AS er ansvarlig for at tillatelsen blir overholdt, og plikter å orientere dem som skal gjennomføre arbeidene i sjø om de vilkår som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt på arbeidene. Det er videre tiltakshaver sitt ansvar å sørge for å fremskaffe alle nødvendige opplysninger slik at arbeidet kan gjennomføres tilfredsstillende og i henhold til tillatelsen.
2. Tiltakshaver skal gi beskjed til Statsforvalteren når arbeid i sjø starter.
3. I henhold til forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996, plikter tiltakshaver å påse at det etableres internkontroll som sikrer at kravene i denne tillatelsen overholdes, slik at arbeidet kan revideres. Statsforvalteren skal ha uhindret adgang til anleggsarbeidene, dokumenter, mm., for å kunne føre tilsyn med aktivitetene.
4. Arbeidene i sjø skal utføres på en måte som minimerer risiko for skade på og/eller er til ulempe for det marine miljø:
 - a. Metode for anleggsarbeidene skal velges slik at den medføre minst mulig oppvirvling av sjøbunnsedimenter i ledningstraseen.
 - b. Forflytning av masse for å legge ledningen er tillatt. Det er ikke tillatt å ta opp overskuddsmasse fra mudring på land.
 - c. Arbeid i området for ilandføring skal skje på fjære sjø. Ytterligere tiltak (siltgardin) må settes inn dersom arbeidet fører til betydelig spredning av sedimenter (blakking).
 - d. Tiltakshaver skal unngå skjellsand- og tareskogforekomster ved legging av sjøledninger.
 - e. Det er ikke tillatt med arbeid i sjø i tidsperioden 1. januar t.o.m. 15. april av hensyn til gyteperioden for fisk.
5. Når arbeidene i sjø er avsluttet skal en kort melding sendes til Statsforvalteren.
6. Tillatelsen gjelder i to år fra dags dato.

Vi vil understreke at all forurensning fra arbeidene isolert sett er uønsket.

Brudd på vilkår i en tillatelse medfører straffeansvar etter forurensningsloven, jf. § 78. Vi gjør oppmerksom på at denne tillatelsen ikke fritar for erstatningskrav for eventuelle skader eller ulemper som følger av virksomheten, jf. § 53. For å sikre at bestemmelsene i forurensningsloven eller tillatelsen blir overholdt, kan forurensningsmyndigheten fastsette tvangsmulkt til staten, jf. forurensningsloven § 73.

Vi gjør oppmerksom på at tillatelsen ikke fritar fra plikter i henhold til annen lovgivning.

Etterhåndskunngjøring

Tillatelsen og søknadsdokumentene vil bli lagt ut på internettsidene til Statsforvalteren i Rogaland www.statsforvalteren.no/rogaland under «Miljø og klima».

Varsel om gebyr for saksbehandling

Statsforvalterens behandling av søknader om tillatelser etter forurensningsloven er omfattet av en gebyrordning, jf. kapittel 39 i forurensningsforskriften. Statsforvalterens behandling av denne saken har medført en ressursbruk tilsvarende gebyrsats 7 jf. forurensningsforskriften § 39-4 Gebyr for arbeid med fastsettelse av nye og endring av tillatelser. Ecofisk AS skal derfor betale et gebyr på **kr. 16 900,-** for Statsforvalterens behandling av søknaden. Eventuelle merknader til varselet sendes til Statsforvalteren innen 14 dager fra mottak av dette brevet.

Klageadgang

Tillatelsen kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen tre uker fra melding om vedtaket er mottatt. En eventuell, begrunnet klage stilles til Miljødirektoratet, og sendes til Statsforvalteren i Rogaland.

Med hilsen

Mariann Størksen
fung. seksjonsleder

Susanne Bøe
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Rogaland fylkeskommune	Postboks 130	4001	STAVANGER
Mattilsynet	Felles postmottak Postboks 383	2381	BRUMUNDDAL
Multiconsult Norge AS	Postboks 265 Skøyen	0213	OSLO
Fiskarlaget Vest	Slottsgaten 3	5003	BERGEN
Kystverket	Postboks 1502	6025	ÅLESUND